

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **S. S.**, zast. JUDr. Martinem Šmerdou, advokátem, se sídlem Vránova 39, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 7. 2007, č. j. 56 Az 321/2006 - 76,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupci žalobce JUDr. Martinu Šmerdovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 5712 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 26. 7. 2007, č. j. 56 Az 321/2006 - 76, zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 9. 2006, č. j. OAM-1573/VL-10-BE01-2005, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost. Na návrh stěžovatele krajský soud usnesením ze dne 15. 10. 2007, č. j. 56 Az 321/2006 - 99, ustanovil stěžovateli zástupce JUDr. Martina Šmerdu, advokáta. Ustanovený zástupce podáním ze dne 21. 1. 2008 kasační stížnost doplnil.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a zákona s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým

významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publikovaným ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 933/2006, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Stěžovatel jako důvod přijatelnosti kasační stížnosti uvedl, že jeho námitky obsažené v kasační stížnosti podstatně přesahují jeho zájmy a Nejvyšší správní soud by se měl kasační stížností věcně zabývat.

Stěžovatel v kasační stížnosti a jejím doplnění označil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) b) a d) s. ř. s. a stejně jako v žalobě namítá, že správní orgán nepřihlédl ke všem skutečnostem, které vyšly v řízení najevo, neboť nepřihlédl ke zprávě MZV USA ze dne 28. 5. 2005 o stavu dodržování lidských práv za rok 2004 a k informaci OAMP ze dne 5. 10. 2005 nazvané „Dějiny Arménie“. Podle stěžovatele jsou však skutečnosti uváděné v těchto listinách zákonnou podmínkou pro přiznání doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatel má za to, že krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný řádně zjistil skutkový stav, bez jakýchkoli bližších náznaků úvahy k těmto konkrétním neprovedeným důkazům v řízení před správním orgánem a neodůvodnil, proč shledal správným postup žalovaného, který si ke svému rozhodnutí vybral pouze důkazy svědčící proti udělení doplňkové ochrany. Žalovaný při posuzování nároku na humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu neuvedl dostatečné důvody, které ho vedly k tomuto rozhodnutí. V této souvislosti stěžovatel poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č. j. 8 Azs 127/2005 – 74, a uvádí, že má zdravotní problémy s rukou, jeho rodina je v tíživé situaci, je zastrašována a dcera mu byla dokonce unesena. Krajský soud tedy podle stěžovatele hrubě chybí, když absenci odůvodnění nepřiznání humanitárního azylu v rozhodnutí žalovaného povyšuje na stručné odůvodnění. Namítá rovněž, že není možné automaticky tolerovat jakékoliv prodloužení lhůty pro rozhodnutí o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, když jakékoliv prodloužení lhůty je třeba zkoumat individuálně a odůvodnit dobu prodloužení a jeho přiměřenost. V této souvislosti stěžovatel poukazuje na větu první § 6 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle které má správní orgán vyřizovat věci bez zbytečných průtahů.

Námitky stěžovatele uváděné v kasační stížnosti považuje i Nejvyšší správní soud za nedůvodné, a to jak s ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění, tak i s ohledem na obsah odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu i krajského soudu, kde se oba tyto orgány s relevantními skutečnostmi vypořádaly.

Krajský soud shodně s žalovaným podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. a) a b) neshledal, neboť stejně jako žalovaný považuje tvrzení stěžovatele za nevěrohodná. Krajský soud neshledal ani podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, když dospěl k závěru, že žalovaný se možností udělit humanitární azyl zabýval a své rozhodnutí, byť stručně, odůvodnil. Zdravotní problém stěžovatele s rukou nepovažoval krajský soud s ohledem na obsah správního spisu za důvod pro udělení humanitárního azylu. Podle krajského soudu z podkladů opatřených

žalovaným nevyplývá žádná skutečnost, pro kterou by bylo možno žalobci doplňkovou ochranu udělit.

Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že stěžovatel žádost o udělení azylu odůvodnil tím, že od roku 1988 byl členem strany Arménské celonárodní hnutí. V roce 1999 byl předvolán na tříměsíční výcvik v armádě. V průběhu výcviku (dne 27. 10. 1999) vtrhli teroristé do budovy parlamentu, v důsledku čehož zemřelo osm lidí a stěžovatel byl obviněn, že nezabránil útěku jednoho z teroristů, což popřel. Byl nucen, aby se k tomuto lživému obvinění přiznal a bylo mu vyhrožováno, že jinak bude obviněn velitel, u kterého sloužil. Stěžovatel byl bit, zlomili mu ruku a přibili hřebíkem palec pravé ruky na stůl aby jej k přiznání donutili. Po ukončení výcviku utekl z Arménie do Španělska. V červnu 2000 přijel do České republiky a od své manželky se dozvěděl, že v Arménii unesli ze školy jeho dceru a zastráší ji, z čehož má dodnes strach a hrůzu.

Ze správního spisu je zřejmé, že správní orgán (žalovaný) provedl v řízení úplné dokazování, a z odůvodnění jeho rozhodnutí vyplývá, z jakých důkazních prostředků vycházel při svém rozhodování. Důkazní prostředky byly řádně zhodnoceny a provedené dokazování vyústilo v řádně zjištěný skutkový stav, z něhož vycházel správní orgán při svém rozhodování o tom, zda jsou zde dány důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalovaný řádně zjistil skutkový stav věci, neboť si obstaral dostatečný počet zpráv o zemi původu stěžovatele, ze kterých poté při posouzení věci vycházel. Nepřihlídnutí ke dvěma zprávám o zemi původu žalovaný řádně odůvodnil tím, že nejsou pro posouzení věci relevantní. Nelze mu tedy vytýkat, že by nepřihlédl ke všem skutečnostem, které vyšly v řízení najevo. Ze spisového materiálu bylo rovněž zjištěno, že stěžovatel nebyl nikterak krácen na svém právu seznámit se s podklady pro rozhodnutí, vyjádřit se k nim a navrhnout jejich doplnění.

Z odůvodnění rozsudku krajského soudu vyplývá, že se věci podrobně zabýval, přičemž řádně zjistil skutkový stav, správně poukázal na nevěrohodnost stěžovatelových tvrzení, vypořádal se s veškerými jeho námitkami a Nejvyšší správní soud se tak se závěry krajského soudu plně ztotožňuje.

Stěžovatel v kasační stížnosti brojí proti opakovanému prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí ze strany žalovaného, ke kterému došlo ve správním řízení. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že § 27 zákona o azylu umožňuje správnímu orgánu prodloužit lhůtu pro vydání rozhodnutí. Je zřejmé, že tato možnost by neměla být správním orgánem zneužívána. To se však v daném případě prokazatelně nestalo. V posuzované věci žalovaný dne 21. 11. 2005 prodloužil lhůtu pro vydání rozhodnutí do 21. 8. 2005 a poté dne 7. 8. 2006 prodloužil lhůtu pro vydání rozhodnutí do 7. 5. 2007. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalovaný po každém prodloužení lhůty pro vydání věci prováděl ve věci úkony (obstarával si informace o zemi původu potřebné pro vydání rozhodnutí ve věci se kterými stěžovatele řádně seznámil). Nejvyšší správní soud tak v prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí žalovaným neshledává pochybení, neboť tento postup byl v posuzovaném případě nutný a nezbytný k řádnému zjištění skutkového stavu věci.

K námitce stěžovatele na nedostatečná skutková zjištění bez upřesnění konkrétních pochybení správního orgánu, Nejvyšší správní soud uvádí, že jak žalovaný, tak krajský

soud se vypořádaly se všemi námitkami stěžovatele. K námitce týkající se údajných nedostatečných skutkových zjištění odkazuje Nejvyšší správní soud rovněž na svou judikaturu, např. na rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 – 61, kde konstatoval, že *nesdílí názor stěžovatelky, že by si správní orgán pro své rozhodnutí neopatřil úplné a objektivní podklady o stavu lidských práv v Arménii či provedl nedostatečná zjištění ohledně konkrétní situace stěžovatelky. Nejvyšší správní soud prozkoumal celý správní i soudní spis. Nezjistil, že by k některým námitkám či podkladům stěžovatelem předložených nebylo přihlédnuto. Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že jsou jasné označeny důkazy, z nichž žalovaný čerpal svá skutková zjištění, skutkový stav byl zde přilehavě právně posouzen. Stěžovatelka sama neoznačila žádné konkrétní údaje či skutečnosti, které měly být při přezkoumání krajským soudem pominuty. Námitky stěžovatelky učiněné v kasační stížnosti zůstávají v rovině obecného nesouhlasu s rozhodnutím žalovaného. Z rozhodnutí žalovaného plyne, že situaci v domovské zemi stěžovatele zjistil a popsal na základě četných zdrojů, mj. zpráv Ministerstva zahraničí USA a zprávy Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Za těchto okolností nelze tvrdit, že by žalovaným provedené dokazování bylo nedostatečné a skutková podstata, ze které správní orgán vycházel, neměla oporu ve spise, www.nssoud.cz, či rozsudek ze dne 27. 10. 2005, č. j. 1 Azs 174/2004 – 103, www.nssoud.cz ve kterém Nejvyšší správní soud konstatoval, že nezjistil, že by k některým námitkám či podkladům stěžovatelkou předložených nebylo přihlédnuto, kde se těmito otázkami podrobně zabýval. S ohledem na skutečnost, že důvody uvedené stěžovatelem, pro něž by mu podle jeho názoru měl být udělen azyl nebo doplňková ochrana se shodují je zřejmé, že na stěžovatele se v tomto případě nevztahuje ani doplňková ochrana ve smyslu § 14a zákona o azylu.*

Povinnost správního orgánu zjistit úplně a přesně skutečný stav věci je limitována tvrzeními žadatele o azyl, což Nejvyšší správní soud vyjádřil např. ve svém rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 - 47, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, www.nssoud.cz.

Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítal, že krajský soud řádně nezkoumal, zda jsou dány podmínky zvláštního zřetele hodné pro to, aby mu byl udělen humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud připomíná, že obdobnými otázkami se již zabýval v řadě svých rozhodnutí, z nichž lze uvést např. rozsudek ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48. V těchto rozsudcích Nejvyšší správní soud uvedl, že na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.

Současně nelze opomenout ani to, že stěžovatel žádost o udělení azylu podal až po delším nelegálním pobytu na území ČR (vízum udělené v souvislosti se stěžovatelovou předchozí žádostí o azyl ze dne 12. 6. 2000 bylo platné do 30. 9. 2002), což nasvědčuje tomu, že důvodem žádosti nebyly problémy stěžovatele se státními orgány v zemi původu, ale toliko snaha o legalizaci pobytu v České republice.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané

v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud tedy nezjistil existenci žádného důvodu přijatelnosti kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu; takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, nejdéle po dobu 1 roku; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Odměna zástupci stěžovatele JUDr. Martinu Šmerdovi, advokátovi, který mu byl k jeho žádosti ustanoven usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2007, č. j. 56 Az 321/2006 - 99, byla stanovena za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1, písm. b) a písemné podání soudu ve věci samé (doplnění kasační stížnosti ze dne 18. 2. 2008) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Za výše uvedené úkony tak náleží zástupci stěžovatele odměna ve výši 4200 Kč podle § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu a dále režijní paušál ve výši 600 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se podle § 35 odst. 8 s. ř. s. jeho odměna zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 19 % z částky 4800 Kč, tj. 912 Kč. Zástupci stěžovatele bude vyplacena částka ve výši 5712 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. srpna 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu